

lényegű franciák általában a «Faust» íróját látják benne, a németek sem ezt a főletművét nem tartják eléggé szem előtt, mikor németiségében kételkednek, sem az olyam utánozhatatlanul német alkotást, mint «Hermann und Dorothea»-t, melyet pedig más nemzetbeli teljesen meg sem érthet, át sem érezhet. Éppen mi, a németiséget kellően ismerő távolabb-állók állapíthatjuk meg legelfogulatlanabbul, hogy Goethe nemcsak egyik legnagyobb fia a maga népének, de egyben leghűbb és legjellemzőbb gyermeke is. Mindenesetre ideális tökéletességben valósította meg a jövőndő német típusát, mely felé népe még csak úton van.

Kószó János.

Goethe verseiből.

KORSZAKOK.

Úgy állt bevésve, mint egy lángirat
A Nagypéntek Petrarca kebliben,
Úgy áll nekem az Advent, úgy hiszem,
Mely ezernyolcázshétben rámviradt.

Nem új e láng, szivemből mely kicsap,
Hisz őt szerettem egykor már hiven,
S bölcsen feledtem, ámde most szivem
Már tudja azt, üdvöt neki mi ad.

Petrarca lángja, bár lobogva égett,
Viszonzatlan volt, mindig bús panasz,
Sztvfájdalom, egy örökös Nagypéntek.

De engem elmerít kējárba az,
Úrnőm ha jó, s fogadja édes ének,
— Örökös Advent, örökös tavasz.

VÁNDORDAL.

Hegyoromról, lanka dombról
Szállva rétre, völgyre le,
Mintha szárnyak susognának,
Mintha ének zengene.
Ha von hajlam, olthatatlan,
Azt tanács s kedv követi,
Szerelemre vagy teremtvé,
S hív az élet tette ki.

Frigy kötése összetépvé,
Bizalom, hit elveszett,
S tudható-é, mondható-é,
Merre visz a vak-eset? !
Válni késztet vándor-végzet,
Búsán, mintegy özvegyül,
Ki nincs társsal, s egyre mással,
S mások közé elvegyül.

Ne légy kötve a röghöz te,
Bátran, frissen útra fel,
Kar a fővel, víg erővel
Mindenütt otthonra lel.
Hol napfény lesz, vígan élhetsz,
A gond nem fog lelni rád:
Hogy nagy térben mind elférjen,
Azért oly nagy a világ !

TERMÉSZET ÉS MŰVÉSZET.

Más úton jár természet és művészet,
S egymást mégis mi gyorsan föllelik.
Most engem is mindkettő lelkes t,
S a szakadék lelkemben elenyészett.

Fő, hogy legyünk erős munkára készek.
Azoknak, kik gond, s ihlet perceit
A művészetnek vágyón szentelik,
Szívökben a természet lángra éled.

Az alkotásnak szent törvényi vannak:
Magas tökélyre utat még sosem lett,
Kinél az ész szabályt követni restelt.

Ha nagyra vágysz, parancsolj önmagadnak,
Önmérséklés mutatja meg a mestert,
S szabadságot csakis törvények adnak.

A HÁRFÁS.

Ki kenyerét még könnyek közt nem ette,
S nem tölte ágyán kínos éjeket,
Gondok között, zokogva, keseregve,
Nem ismer, ég hatalmi, titeket.

Az embert az életbe kilökétek,
S hagyjátok, hadd vétkezzék szabadon,
És aztán átadjátok szenvedésnek,
— Mert bűnre földön nincsen irgalom!

A SZEGÉNY LEGÉNY.

Ajtómhoz ház nincsen,
S ajtó házamon,
Mégis én s a kincsem
Ki- meg be azon.

Ágyamhoz nincs támla,
S ehhez nincsen ágy,
S mégis, kinek állna
Jobban a világ.

Tűzhelyem konyhátlan,
S ez tűzhelytelen,
S főznek a határban
Mindig énnekem.

A padlásom mélyen,
Pincém magoson,
De fönt vagy a mélyben
Én jól aluszom.

S reggel — mennem is kell,
— Annak, ki szabad,
Hol maradhat, nincs hely,
S hely, hol megmarad.

A TAVON.

A szabad természetben itt
 Új vért s erőt nyerek,
 A természet mi jó, szelid,
 Így tartva engemet.
 Visz a lapát, a hab remeg,
 S ringatja csolnakom,
 S égig nyuló felhős hegyek
 Kísérnek útamon.

De milyen súly van szempillámon,
 Tán visszatér az aranyálom?!
 Ne játsszál, szép álom, velem,
 Élet van itt is, szerelem.

A hullám ezer reszkető
 Csillaggal van teli,
 Körül nem látszik hegytető,
 Szelíd köd elnyeli,
 S ahol öbölt csinál a tó,
 Friss szellő repked, és
 A víz tükrébe látható
 A most érő vetés.

MIGNON.

Mondd, ne szóljak, hallgassak inkább,
 Mert szólni tiltva énnekem,
 Szivem kész vón föltárni titkát,
 De azt eltiltja végzelem.

A sötét helyet ad a fénynek,
 Elüzve a vak éjt a nap,
 Keblök' megnyitják sziklabércek,
 S a földből friss forrás fakad.

Megkönnyít a könnyeknek árja,
 Baráti keblen sírva el,
 De ajkamat esküm lezárja,
 S azt csak isten nyithatja fel.

Szász Béla.